

d. v. s. paa en Strækning af mange Mile. Dette Vand er vistnok et af de mest fiske-
rige, der findes i hele Landet, og det er
derfor naturligt, at Befolkningen langs med
dette Vand kunde have Lyst til at ernære
sig ved Fiskeri, men Forholdene derovre
ere i den senere Tid blevne ligefrem utaale-
lige. Der er faldet en Højesteretsdom
af 1895, og ifølge den have Randers Bor-
gere og Fiskerfamilierne, der leve af Fiskeri
langs med Fjorden og Aaen, ikke Ret til
at fiske med Fiskeredskaber ude i Hoved-
strømmen, og man gaar frem paa en over-
ordentlig streng Maade over for disse Folk.
Ejeren af Fiskerettighederne derovre klager,
men Befolkningen klager endnu stærkere,
og jeg synes med god Grund. Ejeren
holder Folk til at sejle omkring der i Van-
det, de tage, hvad de kunne faa fat i og
konfiskere Befolkningens Fiskeredskaber.
Det gaar endogsaa saa vidt i den senere
Tid, at de tage Baadene med. Det er
ellers ikke almindeligt, man plejer under
almindelige Forhold at indskrænke sig til
at tage Fiskeredskaberne, men her fore-
ligge Eksempler paa, at man ogsaa har
taget vedkommende Fiskers Baad fra ham.
Fiskeren kommer saa for Politiet, og saa
vidt jeg ved, optræder Politimesteren paa
en meget streng Maade over for disse Folk
og idømmer dem store Bøder, og da det
gennemgaaende er fattige Folk, kunne de
ikke betale dem, men maa afsone dem ved
at sidde paa Vand og Brød. Jeg synes,
at saadanne Forhold bør ikke bestaa,
vi bør gøre alt, hvad vi kunne for at faa
dem ophævede, og for at Folk, der udøve
et lovligt og naturligt Erhverv ikke skulle
slæbes i Fængsel og miste deres Red-
skaber og straffes med Vand og Brød.
Jeg er derfor med Glæde gaaet med til
denne Bevilling, hvorved Staten ophæver
dette Privilegium og køber denne Lakse-
gaard. Prisen kan vel ikke kaldes høj,
idet den for nogle Aar siden var vurderet
til det dobbelte, nemlig 300,000 Kr. Men
nu kommer det store Spørgsmaal, hvad der
nu skal ske, thi dette er kun et forberedende
Skrift. Staten skal træde ind i de
Rettigheder, Ejeren af Frijsenvold Lakse-
gaard har haft, men Spørgsmaalet bliver,
hvad der nu skal ske. Her vil jeg da til-
lade mig at spørge den højtærede Land-
brugsminister, hvad han har tænkt sig at
gøre. I den Skrivelse, som ledsager denne
Sag, staar udtalt, at det ikke er at vente,
„at der straks gennem Statens Overtagelse
af Fiskegaarden skal blive raadet Bod paa
de uheldige Fiskeriforhold.“ Jeg maa dog
sige, at naar jeg stemmer for denne Be-

villing, er det under den udtrykkelige For-
udsætning, at der vil blive raadet Bod paa
disse uheldige Forhold. Der tilføjes yder-
ligere i Ministeriets Skrivelse, at „Fiske-
gaarden maa for Statens Regning drives
væsentlig som hidtil.“ Denne Jagt, der i
den senere Tid er iværksat paa Fiskerne der-
ovre, denne Slæben Folk op i Retten, naar
de udøve et lovligt og naturligt Erhverv,
haaber jeg, maa høre op. Der finder nu
Slagsmaal og Konfiskationer, kort sagt,
yderst uheldige Forhold Sted derovre. Her
drejer det sig om mange Hundrede Fami-
liers Ve og Vel. I Randers By er der jo
mange Familier, som have Fiskeri til Ho-
vederhverv, men der er ogsaa mange Men-
nesker, der drive det som et Bierhverv, naar
de blive arbejdsløse, idet de fange nogle
af de talrige Fisk, som ere derovre. Naar
Staten kommer til at staa som Ejer, bør
der i Fremtiden raades Bod paa de uhel-
dige Forhold ved dette Fiskeri, som jeg
har omtalt. Jeg tillader mig derfor at
spørge den højtærede Minister, hvorledes
han tænker sig at ville optræde. Jeg ha-
ber, at Staten ikke vil optræde paa samme
Maade, som Ejerne af Laksegaarden hidtil
have gjort.

Lüttichau: Jeg finder i Anledning
af Forslaget om Statens Overtagelse af
Frijsenvold Laksegaard Anledning til at
takke ikke blot den højtærede Minister
men ogsaa det ærede Finansudvalg, der er
gaaet ind paa denne Bevilling. Jeg haaber
ligesom den ærede Ordfører, at man derved
kan komme ud af de overordentlig vanske-
lige Fiskeriforhold i Gudenaen og Ran-
ders Fjord. Der vil da forhaabentlig ogsaa
komme en mere rationel Udbygning af
dette det mest fiskerige Vand paa det dan-
ske Ferskvandsterritorium. Naar den ærede
sidste Taler fremdrog de særlig vanskelige
Forhold med Hensyn til Udøvelsen af Fiske-
riet, og naar han i sit mod Fiskerne saa
velvillige Foredrag benyttede det Udtryk,
at de generedes under den nuværende Til-
stand i deres „lovlige“ Erhverv, vil jeg dog
med Hensyn til dette Udtryk gøre det lille
Forbehold, at det er jo netop derom, at
de mangfoldige Processer have drejet sig.
Spørgsmaalet er, om det var en lovlig eller
ulovlig Udøvelse af Fiskerierhvervet. Jeg
vil for mit Vedkommende ganske berolige
mig med, hvad der blev udtalt af den ærede
Ordfører for Finansudvalget, at der til
denne første Akt af Afviklingen af det
vanskelige Forhold, her finder Sted, nemlig
Erhvervelse af Frijsenvold Laksegaard, vil
slutte sig en anden Akt, nemlig Bestem-